TIESAS RĪKOJUMS (astotā palāta)

2023. gada 26. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesas Reglamenta 99. pants – Imigrācijas politika – Direktīva 2008/115/EK – Kopīgi standarti un procedūras dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi – 6. panta 2. punkts – Atgriešanas lēmums, kam pievienots ieceļošanas aizliegums uz trim gadiem – Trešās valsts valstspiederīgais, kuram ir citas dalībvalsts izsniegta derīga uzturēšanās atļauja – Apstāklis, ka valsts policijas iestāde nav atļāvusi šim valstspiederīgajam doties uz šīs citas dalībvalsts teritoriju pirms šī atgriešanas lēmuma pieņemšanas attiecībā uz viņu

Lietā C-629/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Gēteborgā, Migrācijas lietu tiesa, Zviedrija) iesniegusi ar 2022. gada 27. septembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 7. oktobrī, tiesvedībā

A.L.

pret

Migrationsverket,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*] (referents), tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*] un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izdot motivētu rīkojumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu,

izdod šo rīkojumu.

* Tiesvedības valoda – zviedru.

Rīkojums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L 348, 98. lpp.), 6. panta 2. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp A.L., trešās valsts valstspiederīgo, kas Zviedrijā uzturas nelikumīgi, un *Migrationsverket* (Migrācijas pārvalde, Zviedrija) par minētās pārvaldes lēmumu noraidīt A.L. iesniegto administratīvo sūdzību par Zviedrijas policijas iestādes pret viņu pieņemto atgriešanas lēmumu un par šim lēmumam pievienoto aizliegumu ieceļot Zviedrijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2008/115 1. pantā "Priekšmets" ir noteikts:

"Šajā direktīvā ir noteikti kopēji standarti un procedūras, kas dalībvalstīs ir jāpiemēro attiecībā uz nelikumīgi uzturošos trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, ievērojot pamattiesības kā galvenos Kopienas tiesību, kā arī starptautisko tiesību principus, tostarp pienākumu nodrošināt bēgļu aizsardzību un cilvēktiesības."

4 Šīs direktīvas 2. panta "Darbības joma" 2. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nepiemērot šo direktīvu attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem:

a) uz kuriem attiecas ieceļošanas atteikums saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 562/2006 (2006. gada 15. marts), ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV 2006, L 105, 1. lpp.),] 13. pantu vai kurus kompetentās iestādes ir aizturējušas vai notvērušas saistībā ar nelikumīgu dalībvalsts ārējās (zemes, jūras vai gaisa) robežas šķērsošanu un kuri vēlāk nav ieguvuši atļauju vai tiesības palikt attiecīgajā dalībvalstī;

b) kuri saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pakļauti atpakaļnosūtīšanas procedūrai krimināltiesisku sankciju dēļ vai to rezultātā, vai kuriem piemēro izdošanas procedūras."

5 Minētās direktīvas 4. pantā "Labvēlīgāki nosacījumi" ir noteikts:

"1. Šo direktīvu piemēro, neierobežojot labvēlīgākus noteikumus, kas ietverti

a) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos starp Kopienu vai Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses;

b) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos starp vienu vai vairākām dalībvalstīm, no vienas puses, un vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses.

2. Šī direktīva neierobežo tādus noteikumus, kas varētu būt labvēlīgāki trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri noteikti Kopienas tiesību aktos imigrācijas un patvēruma jomā.

3. Šī direktīva neierobežo dalībvalstu tiesības pieņemt vai saglabāt noteikumus, kas ir labvēlīgāki personām, uz kurām tie attiecas, ar nosacījumu, ka šādi noteikumi atbilst šai direktīvai.

4. Attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem saskaņā [ar] 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu neattiecas šī direktīva, dalībvalstis:

a) nodrošina, ka to attieksme un aizsardzība nav mazāk labvēlīga par 8. panta 4. un 5. punktā (kopīgu noteikumu [piespiedu līdzekļu] izmantošanas ierobežojumi) noteikto, 9. panta 2. punkta a) apakšpunktā (izraidīšanas atlikšana) noteikto, 14. panta 1. punkta b) un d) apakšpunktā (neatliekamā medicīniskā aprūpe un mazāk aizsargātu personu īpašo vajadzību ievērošana) noteikto, kā arī 16. un 17. pantā (turēšanas apsardzībā apstākļi) noteikto, un

b) ievēro neizdošanas principu."

6 Saskaņā ar tās pašas direktīvas 6. pantu "Atgriešanas lēmums":

"1. Neskarot šā panta 2. līdz 5. punktā minētos izņēmumus, dalībvalstis pieņem atgriešanas lēmumu par ikvienu trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā.

2. Trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas kādas dalībvalsts teritorijā un kuriem ir derīga citas dalībvalsts izsniegta uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas sniedz tiem tiesības tur uzturēties, lūdz nekavējoties doties uz šīs dalībvalsts teritoriju. Ja minētais trešās valsts valstspiederīgais nepilda šo lūgumu vai ja trešās valsts valstspiederīgā nekavējoša izceļošana ir vajadzīga sabiedriskās kārtības vai valsts drošības nodrošināšanai, piemēro 1. punktu.

3. Dalībvalstis var atturēties pieņemt atgriešanas lēmumu par trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas tās teritorijā, ja attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo uzņem atpakaļ cita dalībvalsts, ievērojot divpusējus nolīgumus vai vienošanās, kas ir spēkā dienā, kad stājas spēkā šī direktīva. Šajā gadījumā dalībvalsts, kura ir uzņēmusi atpakaļ attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo, piemēro 1. punktu.

4. Dalībvalstis var katrā laikā pieņemt lēmumu piešķirt atsevišķu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības uzturēties trešās valsts valstspiederīgajam, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā, ar līdzjūtību saistītu iemeslu, humānu vai citu iemeslu dēļ. Šādā gadījumā atgriešanas lēmumu nepieņem. Ja atgriešanas lēmums jau ir pieņemts, to atceļ vai atliek uz uzturēšanās atļaujas vai citu likumīgas uzturēšanās tiesību derīguma laiku.

5. Ja attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā, ir uzsākta procedūra viņa uzturēšanās atļaujas vai citas atļaujas atjaunošanai, kas dod tiesības uzturēties, attiecīgā dalībvalsts, neskarot 6. punktu, var nepieņemt atgriešanas lēmumu, līdz uzsāktā procedūra ir pabeigta.

6. Šī direktīva neaizliedz dalībvalstīm ar vienu administratīvu vai tiesas lēmumu vai tiesas aktu, kā tas noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos, pieņemt lēmumu par likumīgas uzturēšanās izbeigšanu kopā ar atgriešanas lēmumu un/vai izraidīšanas lēmumu [un/vai ieceļošanas aizliegumu], neskarot procesuālās garantijas, kas paredzētas III nodaļā, kā arī saskaņā ar citiem attiecīgiem Kopienas un valstu tiesību aktu noteikumiem."

7 Direktīvas 2008/115 11. pantā "Ieceļošanas aizliegums" ir formulēts šādi:

"1. Atgriešanas lēmumiem pievieno ieceļošanas aizliegumu:

a) ja nav noteikts brīvprātīgas izceļošanas laika posms vai

b) ja nav ievērota atgriešanās pienākuma izpilde.

Citos gadījumos atgriešanas lēmumu var papildināt ar ieceļošanas aizliegumu.

2. Ieceļošanas aizlieguma ilgumu nosaka, pienācīgi ņemot vērā katra konkrēta gadījuma visus attiecīgos apstākļus, un tas principā nepārsniedz 5 gadus. Tomēr tas var pārsniegt piecus gadus, ja trešās valsts valstspiederīgais rada nopietnus draudus sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai valsts drošībai.

[..]"

Zviedrijas tiesības

8 *Utlänningslag (2005:716)* [Likuma par ārvalstniekiem (2005:716)] 8. nodaļas 6.a pantā ir noteikts:

"Ja rodas jautājums par tāda ārvalstnieka izraidīšanu saskaņā ar [šīs nodaļas] 2., 3. vai 6. punktu, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja vai cita veida atļauja, kas dod viņam tiesības uzturēties citā [Eiropas Savienības] dalībvalstī, atbildīgā iestāde lūdz ārvalstnieku saprātīgā termiņā brīvprātīgi atgriezties šajā citā [Savienības] dalībvalstī. Atbildīgā iestāde var pieņemt lēmumu par izraidīšanu tikai tad, ja ārvalstnieks nav izpildījis šādu lūgumu.

Pirmo daļu nepiemēro, ja:

[..]

5. ir ticams, ka ārvalstnieks lūgumu neizpildītu.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

9 2022. gada 23. martā Zviedrijā tika veikta trešās valsts valstspiederīgā A.L. pārbaude uz ceļa. Pārbaudes laikā Zviedrijas policijas iestāde konstatēja, ka A.L. nav ne uzturēšanās atļaujas, ne darba atļaujas Zviedrijā. Tomēr viņš varēja uzrādīt Horvātijas uzturēšanās atļauju, kas bija derīga līdz 2022. gada 25. jūnijam, un apgalvoja, ka strādā Horvātijas aģentūrā, kas viņa pakalpojumus bija izīrējusi kādam Zviedrijas uzņēmumam.

10 Tajā pašā dienā šī policijas iestāde pieņēma lēmumu, ar kuru A.L. lika atstāt Zviedrijas teritoriju. Šim lēmumam tika pievienots aizliegums uz trim gadiem ieceļot Zviedrijā. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka minētā policijas iestāde nelūdza A.L. brīvprātīgi doties uz Horvātiju, jo, pēc tās domām, bija iespējams, ka viņš šādu lūgumu neizpildīs.

11 2022. gada 1. aprīlī A.L. devās uz Zagrebu (Horvātija).

12 A.L. iesniedza Migrācijas pārvaldē administratīvu sūdzību par šī rīkojuma 10. punktā minēto lēmumu. Tā kā pārvalde šo sūdzību noraidīja, A.L. par šo noraidošo lēmumu cēla prasību *Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Gēteborgā, Migrācijas lietu tiesa, Zviedrija), kas ir iesniedzējtiesa.

13 Minētā tiesa vēlas noskaidrot, vai Likuma par ārvalstniekiem (2005:716) 8. nodaļas 6.a pants, ar kuru Zviedrijas tiesību sistēmā ir ieviests Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts, ir saderīgs ar šo direktīvu.

14 Taisnība, ka šī 6.a panta pirmajā daļā atbilstoši minētās direktīvas 6. panta 2. punktam ir paredzēts, ka valsts kompetentajai iestādei ir jāļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kuram ir uzturēšanās tiesības dalībvalstī, brīvprātīgi atgriezties šajā dalībvalstī, pirms tā pieņem lēmumu par viņa iespējamu atgriešanu. Tomēr 6.a panta otrās daļas 5. apakšpunktā ir noteikts izņēmums, kas nav paredzēts minētās direktīvas 6. panta 2. punktā, proti, ja ir ticams, ka šis trešās valsts valstspiederīgais uz šo dalībvalsti nedosies, atgriešanas lēmumu attiecībā uz viņu var pieņemt, arī ja iestāde nav viņam iepriekš ļāvusi doties uz minēto dalībvalsti.

15 Šādos apstākļos *Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen* (Administratīvā tiesa Gēteborgā, Migrācijas lietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Kāda ir Direktīvas [2008/115] 6. panta 2. punkta nozīme? Vai tas nozīmē, ka trešās valsts valstspiederīgajam ir jālūdz nekavējoties atgriezties no dalībvalsts, kurā viņš nelegāli uzturas, uz dalībvalsti, kurā viņam ir derīga uzturēšanās atļauja, ja vien trešās valsts valstspiederīgā tūlītēja izceļošana nav nepieciešama sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ?

2) Vai Direktīvā [2008/115] vai citos Savienības tiesību aktos ir sniegti norādījumi par to, kādas ir sekas gadījumā, ja valsts iestāde neizsniedz vajadzīgo lūgumu saskaņā ar Direktīvas [2008/115] 6. panta 2. punktu? Vai vajadzīgā lūguma neizsniegšana nozīmē, ka lēmums par izraidīšanu un atgriešanās aizliegums ir spēkā neesoši?

3) Ja Direktīvas [2008/115] 6. panta 2. punktā ir paredzēts pienākums izsniegt šādu lūgumu un šādas sekas, vai tas ir pietiekami skaidrs un precīzs, lai tam būtu tieša iedarbība?

4) Vai valsts tiesību akti, piemēram, Zviedrijas Ārvalstnieku likuma [(2005:716)] 8. nodaļas 6.a panta noteikums, kas rada papildu atbrīvojumus no iespējamā pienākuma izsniegt lūgumu, ir saderīgi ar Savienības tiesībām?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

16 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu, ja atbilde uz uzdoto jautājumu skaidri izriet no judikatūras vai ja atbilde uz prejudiciālo jautājumu nerada nekādas pamatotas šaubas, Tiesa pēc tiesneša referenta priekšlikuma un pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas jebkurā brīdī var lemt, izdodot motivētu rīkojumu.

17 Šajā lietā ir jāpiemēro šī tiesību norma.

Par pirmo un ceturto jautājumu

18 Ar pirmo un ceturto jautājumu, kas ir jāizskata kopā un kā pirmie, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir pienākums atļaut trešās valsts valstspiederīgajam, kurš šīs dalībvalsts teritorijā uzturas nelikumīgi un kuram ir citas dalībvalsts izsniegta derīga uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas dod tiesības tur uzturēties, doties uz šo citu dalībvalsti, pirms attiecīgā gadījumā tiek pieņemts lēmums par viņa atgriešanu, pat ja šīs iestādes uzskata par ticamu, ka šis valstspiederīgais lūgumu doties uz šo citu dalībvalsti neizpildīs.

19 Saskaņā ar Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punktu trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas kādas dalībvalsts teritorijā un kuriem ir citas dalībvalsts izsniegta derīga uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas dod tiem tiesības tur uzturēties, ir pienākums nekavējoties doties uz šīs citas dalībvalsts teritoriju. Ja attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais nepilda šo pienākumu vai ja trešās valsts valstspiederīgā tūlītēja izceļošana ir nepieciešama sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ, piemēro šā 6. panta 1. punktu. Pēdējā minētajā tiesību normā ir paredzēts, ka dalībvalstis izdod atgriešanas lēmumu par ikvienu trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā.

20 No minētā 6. panta 2. punkta izriet, ka ir jāļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kurš nelikumīgi uzturas kādas dalībvalsts teritorijā, lai gan viņam ir citas dalībvalsts izsniegta derīga uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas dod tiesības uzturēties, drīzāk doties uz šo pēdējo minēto valsti, nevis uzreiz pieņemt atgriešanas lēmumu attiecībā uz viņu, ja vien tas nav vajadzīgs sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 24. februāris, M u.c. (Pārvietošana uz dalībvalsti), C-673/19, EU:C:2021:127, 35. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

21 Paturot to prātā, šī tiesību norma nevar tikt interpretēta tādējādi, ka tajā ir noteikts izņēmums no Direktīvas 2008/115 piemērošanas jomas, kurš papildinātu tās 2. panta 2. punktā paredzētos izņēmumus un kurš ļautu dalībvalstīm nepiemērot kopīgos standartus un procedūras attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, ja viņi atsakās nekavējoties atgriezties tās dalībvalsts teritorijā, kura viņiem ir piešķīrusi uzturēšanās tiesības (spriedums, 2021. gada 24. februāris, M u.c. (Pārvietošana uz dalībvalsti), C-673/19, EU:C:2021:127, 36. punkts).

22 Gluži pretēji, gadījumā, ja šie valstspiederīgie atsakās nekavējoties atgriezties šajā teritorijā, dalībvalstīm, kuru teritorijā šie valstspiederīgie nelikumīgi uzturas, saskaņā ar Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punktu kopsakarā ar šī panta 1. punktu principā ir jāpieņem atgriešanas lēmums, ar kuru šiem pašiem valstspiederīgajiem tiek uzdots atstāt Savienības teritoriju (spriedums, 2021. gada 24. februāris, M u.c. (Pārvietošana uz dalībvalsti), C-673/19, EU:C:2021:127, 37. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

23 Turklāt, kā izriet gan no Direktīvas 2008/115 nosaukuma, gan no tās 1. panta formulējuma, ar šo direktīvu ir ieviesti "kopīgi standarti un procedūras", kas dalībvalstīs ir jāpiemēro attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi. Gan no iepriekš minētās frāzes, gan arī no šīs direktīvas vispārējās sistēmas izriet, ka dalībvalstis drīkst atkāpties no šiem standartiem un procedūrām, tikai ievērojot šajā direktīvā, tostarp tās 4. pantā, paredzētos nosacījumus (spriedums, 2011. gada 28. aprīlis, *El Dridi*, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, 32. punkts).

24 Direktīvas 4. panta 3. punktā dalībvalstīm ir paredzēta iespēja pieņemt vai saglabāt noteikumus, kas tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi, ir labvēlīgāki nekā Direktīvas 2008/115 noteikumi, ar nosacījumu, ka šie noteikumi ir saderīgi ar šo direktīvu. Šajā direktīvā dalībvalstīm tomēr nav ļauts tajā reglamentētajā jomā piemērot stingrākus noteikumus (spriedums, 2011. gada 28. aprīlis, *El Dridi*, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, 33. punkts).

25 Šajā ziņā Tiesa ir norādījusi arī, ka Direktīvā 2008/115 ir precīzi noteikta procedūra, kas katrai dalībvalstij ir jāpiemēro attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi, un tajā ir secīgi noteikta šīs procedūras dažādo posmu norises kārtība (spriedums, 2011. gada 28. aprīlis, *El Dridi*, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, 34. punkts).

26 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jākonstatē, ka Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkta interpretācija, saskaņā ar kuru šī tiesību norma ļautu dalībvalstu kompetentajām iestādēm pieņemt atgriešanas lēmumu, ja ir "ticams", ka attiecīgais trešās valsts pilsonis neizpildīs lūgumu nekavējoties doties uz tās dalībvalsts teritoriju, kura viņam izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības uzturēties, nozīmētu ieviest tādu atkāpi, kura nav paredzēta šajā 6. panta 2. punktā, un tādējādi atņemtu šai tiesību normai lietderīgo iedarbību.

27 Ievērojot šo pamatojumu, uz pirmo un ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir pienākums atļaut trešās valsts valstspiederīgajam, kurš šīs dalībvalsts teritorijā uzturas nelikumīgi un kuram ir citas dalībvalsts izsniegta derīga uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas dod tiesības tur uzturēties, doties uz šo citu dalībvalsti, pirms attiecīgā gadījumā tiek pieņemts lēmums par viņa atgriešanu, pat ja šīs iestādes uzskata par ticamu, ka šis valstspiederīgais lūgumu doties uz šo citu dalībvalsti neizpildīs.

Par trešo jautājumu

28 Ar trešo jautājumu, kas ir jāizskata kā otrais, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, tā kā ar to dalībvalstīm ir prasīts ļaut trešo valstu valstspiederīgajiem, kas to teritorijā uzturas nelikumīgi, doties uz dalībvalsti, kura viņiem izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, pirms attiecīgā gadījumā tiek pieņemts lēmums par viņu atgriešanu, tam ir tieša iedarbība un tādējādi privātpersonas uz to var atsaukties valsts tiesās.

29 No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka visos gadījumos, kad direktīvas noteikumi to satura ziņā ir beznosacījumu un pietiekami precīzi, privātpersonām ir tiesības uz tiem atsaukties valsts tiesās pret attiecīgo dalībvalsti, ja tā nav transponējusi direktīvu noteiktajā termiņā valsts tiesībās vai nav to transponējusi pareizi (spriedums, 2022. gada 1. augusts, TL (Tulka un tulkojuma nenodrošināšana), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, 49. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

30 Šajā ziņā Tiesa ir precizējusi, ka Savienības tiesību norma ir, pirmām kārtām, beznosacījuma, ja tajā ir noteikts pienākums, kas nav nedz saistīts ar kādu nosacījumu, nedz arī tā izpildes vai seku ziņā pakārtots kādam Savienības iestāžu vai dalībvalstu aktam, un, otrām kārtām, ir pietiekami precīza, lai privātpersona varētu uz to atsaukties un tiesa varētu to piemērot, ja tajā nepārprotami ir noteikts pienākums (spriedums, 2022. gada 1. augusts, TL (Tulka un tulkojuma nenodrošināšana), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, 50. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

31 Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka, pat ja direktīva atstāj dalībvalstīm zināmu rīcības brīvību, pieņemot tās ieviešanas kārtību, šīs direktīvas norma var tikt uzskatīta par tādu, kurai ir beznosacījuma un precīzs raksturs, ja ar to dalībvalstīm nepārprotami ir noteikts pienākums sasniegt konkrētu rezultātu un nav paredzēts neviens nosacījums attiecībā uz tajā paredzētā noteikuma piemērošanu (spriedums, 2022. gada 1. augusts, TL (Tulka un tulkojuma nenodrošināšana), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, 51. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

32 Šajā gadījumā, kā norādīts šī rīkojuma 25. punktā, Direktīvā 2008/115 ir precīzi noteikta procedūra, kas katrai dalībvalstij ir jāpiemēro attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi, un tajā ir secīgi noteikta šīs procedūras dažādo posmu norises kārtība.

33 Šajā ziņā no Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkta formulējuma izriet, ka tikai tad, ja attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais nepilda pienākumu nekavējoties doties uz tās dalībvalsts teritoriju, kura viņam izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, vai ja viņa tūlītēja izceļošana ir nepieciešama sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ, dalībvalsts, kuras teritorijā šis valstspiederīgais uzturas nelikumīgi, pieņem atgriešanas lēmumu saskaņā ar šī 6. panta 1. punktu.

34 Pirmām kārtām, ir svarīgi norādīt, ka dalībvalstu pienākums ļaut trešo valstu valstspiederīgajiem, kas to teritorijā uzturas nelikumīgi, doties uz dalībvalsti, kura viņiem izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, ir beznosacījumu, jo Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punktā nav paredzēta šā pienākuma atkarība no kāda Savienības tiesību akta pieņemšanas, un šī tiesību norma nedod dalībvalstīm tiesības izvirzīt minētajam pienākumam nosacījumus vai ierobežot tā tvērumu.

35 Otrām kārtām, lai gan Direktīvā 2008/115 dalībvalstīm ir atstāta zināma rīcības brīvība, veicot šīs direktīvas 6. panta 2. punktā minētās procedūras ieviešanas praktiskos pasākumus, tomēr šajā tiesību normā tām ir nepārprotami noteikts pienākums ļaut trešo valstu valstspiederīgajiem, kas to teritorijā uzturas nelikumīgi, doties uz dalībvalsti, kura viņiem izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, pirms tiek pieņemts lēmums par viņu atgriešanu.

36 Ņemot vērā šos iemeslus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, tā kā ar to dalībvalstīm ir prasīts ļaut trešo valstu valstspiederīgajiem, kas to teritorijā uzturas nelikumīgi, doties uz dalībvalsti, kura viņiem izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, pirms attiecīgā gadījumā tiek pieņemts lēmums par viņu atgriešanu, tam ir tieša iedarbība un tādējādi privātpersonas uz to var atsaukties valsts tiesās.

Par otro jautājumu

37 Ar otro jautājumu, kas jāizskata kā pēdējais, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja dalībvalsts – pretēji šai tiesību normai – neļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kas tās teritorijā uzturas nelikumīgi, nekavējoties doties uz dalībvalsti, kura viņam izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, pirms tiek pieņemts lēmums par viņa atgriešanu, šis atgriešanas lēmums un tam pievienotais ieceļošanas aizliegums ir spēkā neesošs.

38 Saskaņā ar Savienības tiesību pārākuma principu, ja valsts tiesisko regulējumu nav iespējams interpretēt atbilstīgi Savienības tiesību prasībām, ikvienai valsts tiesai kā dalībvalsts iestādei, izskatot lietu atbilstoši savai kompetencei, ir pienākums nepiemērot nevienu tādu valsts tiesību normu, kas ir pretrunā šai tiesību normai, kurai ir tieša iedarbība tās izskatīšanā esošajā strīdā, piemēram, šajā gadījumā – Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punktam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 10. marts, *Landkreis Gifhorn*, C-519/20, EU:C:2022:178, 101. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 No tā izriet – ja vien tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkotais nav iespējams interpretēt atbilstoši Savienības tiesībām, ikvienai valsts tiesai, kura izskata lietu savas kompetences ietvaros, ir jāatsakās piemērot šādu tiesisko regulējumu lietā, ko tā izskata (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 10. marts, *Landkreis Gifhorn*, C-519/20, EU:C:2022:178, 102. punkts).

40 Šajā ziņā valsts tiesai it īpaši ir jāņem vērā, ka tas attiecīgā gadījumā nozīmē pienākumu veikt visus pasākumus, lai veicinātu Savienības tiesību pilnīgas iedarbības īstenošanu (spriedums, 2010. gada 16. decembris, *Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe*, C-239/09, EU:C:2010:778, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

41 Atbilstoši lojālas sadarbības principam, kas ir paredzēts LES 4. panta 3. punktā, dalībvalstīm ir jānovērš Savienības tiesību pārkāpuma nelikumīgās sekas (spriedums, 2020. gada 25. jūnijs, A u.c. (Vējturbīnas Ālterā un Nēvelē), C-24/19, EU:C:2020:503, 83. punkts). No tā izriet, ka valsts kompetentajām iestādēm, tostarp valsts tiesām, kurās ir celta prasība par valsts tiesību aktu, kas pieņemts, pārkāpjot Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punktu, ir pienākums atbilstoši savai kompetencei veikt visus pasākumus, kuri ir vajadzīgi, lai novērstu tādu valsts iestādes pienākumu neizpildi, kas izriet no minētās tiesību normas. Saskaņā ar valsts tiesībām tas var, piemēram, izraisīt atgriešanas lēmuma un tādējādi arī tam pievienotā lēmuma, piemēram, ieceļošanas aizlieguma saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantu, spēkā neesamību.

42 Ņemot vērā šos iemeslus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja dalībvalsts – pretēji šai tiesību normai – neļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kas tās teritorijā uzturas nelikumīgi, nekavējoties doties uz dalībvalsti, kura viņam izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, pirms tiek pieņemts lēmums par viņa atgriešanu, valsts kompetentajām iestādēm, tostarp valsts tiesām, kas izskata pārsūdzību par šādu atgriešanas lēmumu un tam pievienoto ieceļošanas aizliegumu, ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai novērstu tādu valsts iestādes pienākumu neizpildi, kuri izriet no minētās tiesību normas.

Par tiesāšanās izdevumiem

43 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, 6. panta 2. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir pienākums atļaut trešās valsts valstspiederīgajam, kas nelikumīgi uzturas šīs dalībvalsts teritorijā un kam ir citas dalībvalsts izsniegta derīga uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas dod tiesības tur uzturēties, doties uz šo citu dalībvalsti, pirms attiecīgā gadījumā tiek pieņemts lēmums par viņa atgriešanu, pat ja šīs iestādes uzskata par ticamu, ka šis valstspiederīgais lūgumu doties uz šo citu dalībvalsti neizpildīs.

2) **Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts**

ir jāinterpretē tādējādi, ka,

tā kā ar to dalībvalstīm ir prasīts ļaut trešo valstu valstspiederīgajiem, kas to teritorijā uzturas nelikumīgi, doties uz dalībvalsti, kura viņiem izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, pirms attiecīgā gadījumā tiek pieņemts lēmums par viņu atgriešanu, tam ir tieša iedarbība un tādējādi privātpersonas uz to var atsaukties valsts tiesās.

3) **Direktīvas 2008/115 6. panta 2. punkts**

ir jāinterpretē tādējādi, ka

gadījumā, ja dalībvalsts – pretēji šai tiesību normai – neļauj trešās valsts valstspiederīgajam, kas tās teritorijā uzturas nelikumīgi, nekavējoties doties uz dalībvalsti, kura viņam izsniegusi derīgu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības tur uzturēties, pirms tiek pieņemts lēmums par viņa atgriešanu, valsts kompetentajām iestādēm, tostarp valsts tiesām, kas izskata pārsūdzību par šādu atgriešanas lēmumu un tam pievienoto ieceļošanas aizliegumu, ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai novērstu tādu valsts iestādes pienākumu neizpildi, kuri izriet no minētās tiesību normas.

[Paraksti]